

Toespraak bij Psalm 72

Dierbare tochtgenoten,

In de stuurgroep van De Lier zitten er zeer diverse vogels: ik dacht aan een uil, een duif, een havik, een gans, een lijster, ... Maar die opsomming dient enkel om jullie nieuwsgierigheid te prikkelen. Ik wil eigenlijk alleen maar zeggen dat diversiteit in een groep zeer belangrijk is, want dat zorgt voor spanning en evenwicht die noodzakelijk is voor een levende gemeenschap.

Spanning en evenwicht zit er ook in de keuze van de vieringcyclussen in De Lier. Het is een goede traditie om - in de maand juni - bij de planning van de cyclussen van het volgende Lierjaar thematische cyclussen af te wisselen met cyclussen die zich focussen op één bepaald bijbelboek. Zoals deze cyclus over de psalmen.

Aanvankelijk wisten wij niet welke kant dit zou opgaan. Want het bijbelboek der psalmen bevat 150 psalmen. En deze cyclus telt maar twee zondagen.

Onder de 150 psalmen zijn er natuurlijk meerdere die onze voorkeur genieten. Psalmen die we regelmatig ter hand zouden moeten nemen en ook buiten de viering bidden...

Onze keuze ging naar Psalm 139 en Psalm 72.

Vorige week heeft Johan onze aandacht gevestigd op de haatverzen die Oosterhuis heeft weggelaten in zijn hertaling van Psalm 139. Door deze verzen te restaureren, kwam hij tot een interpretatie van deze psalm vanuit nog niet verwerkte kwetsuren van een slachtoffer van geweld. Johan deed een oproep om de moed te hebben om onze menselijke natuur te doorgronden, en daarbij ook onze wraakgevoelens te erkennen. Slechts door ze te erkennen kunnen we de andere weg inslaan, de weg van de vergiffenis. De weg van de vergiffenis blijkt uiteindelijk het antwoord te zijn op de smeekbede die in het laatste vers van Psalm 139 aan bod kwam: *"Ik ben toch niet op een doodlopende weg?"*

Vandaag bidden wij met Psalm 72 in de eerste hertaling van Huub Oosterhuis en Michel van der Plas, omdat in deze hertaling de zinnen vloeiender lezen dan de recente hertaling van Oosterhuis.

Bijbelgeleerden plaatsen bijbelteksten graag in vakjes.

Tijdens onze voorbereiding van deze cyclus heb ik gezien dat Annie in haar boekje er bij elke psalm mooi bijgeschreven heeft onder welke categorie je die psalm kunt plaatsen.

Bij Psalm 72 staat er in haar boekje: '**Messiaspsalm**'. Dat is een psalm die de ideale koning, een redder bezingt; een messias die het volk uit de armoede en ellende gaat bevrijden.

Elk volk dat zich in verdrukking en achterstelling bevindt, ontwikkelt de hoop op een verlosser, een messias, die een eind zal maken aan die miserabele situatie en die een nieuwe

rechtvaardige, gelukkige maatschappij zal bewerkstelligen: een charismatisch figuur dus die hen naar een nieuwe toekomst zal leiden.

Annie wist mij uitvoerig te vertellen dat er bijvoorbeeld ook in Kongo met Simon Kimbangu zo'n beweging is ontstaan, die zich door tegenkantingen op politiek en religieus gebied heeft versterkt en uitgegroeid is tot het Kimbangisme, als een godsdienst opkomend voor het geluk en voorspoed voor de zwarte bevolking binnen Kongo.

Ook in Zuid-Amerika kennen we zulke bewegingen.

In Psalm 72 bidt koning David voor de toekomstige koning, nl. zijn zoon Salomo. David vraagt aan God dat Salomo **een vrededorst** zal zijn. Het zit al in zijn naam, want in Salomo herken je het woord 'Shalom'.

In deze psalm wordt in de eerste plaats **wijsheid** gevraagd voor de koning, wijsheid die voor elk beleidsman noodzakelijk is opdat hij de toegemeten opdrachten en houdingen goed zou kunnen vervullen, in de psalm wordt dit verwoord als:

- een herder voor alle mensen
- een rechtvaardige rechter voor zijn volk
- opkomen voor de misdeelden
- recht doen aan de minsten der zijnen.

Het is goed om deze psalm ook in onze tijd te bidden en te zingen, nu zo vele mensen op de vlucht zijn voor oorlog en geweld en in een precaire situatie moeten leven. Ze worden niet door alle leiders en burgers met goedheid en warmte onthaald.

De koningen en regeringsleiders van vandaag onthalen deze mensen meestal noodgedwongen, omdat ze politiek gezien niet anders kunnen.

En wij?

Aansluitend op de oproep van Johan om de moed te hebben om mijn menselijke natuur te doorgronden, vraag ik mij in mijn hart soms af hoe het moet en hoe ik daar verder moet mee omgaan en leven. Zal het mijn burgerlijk leventje niet aantasten? Zal ik in staat zijn om mijn levensstijl aan te passen?

Maar ik heb hoop, want ik voel mij gesteund door deze messiaanse gemeenschap hier verzameld in deze kapel. De messias van deze tijd, dat is niet één persoon die de problemen eventjes komt oplossen. De messias, dat zijn wij samen, dat is het Lichaam van Christus dat wij als gemeenschap samen vormen, door te doen wat wij doen: brood breken en wijn schenken; ons leven delen. En niet alleen binnen de muren van deze kapel.

En gelukkig zitten er wel wat waakhonden in de Lier. Geen honden die grommen en blaffen als je ongewenst een privé-domein betreedt, maar eerder bordercollies, **herdershonden** die de kudde bijeen houden. En die zitten zeker niet alleen tussen die vogels van de stuurgroep, maar in de hele gemeenschap. Ze volgen op de voet wat er leeft in deze gemeenschap en

sturen dagelijks bij. Door hun stem te laten horen in verband met onze vieringen: de plaats en de manier waarop wij vieren te durven bevragen, en op te komen voor diegene onder ons die moeite hebben met ingeburgerde vanzelfsprekendheden. *Zij komen op voor de misdeelden en doen recht aan de minsten der zijnen.*

Er zijn veel messiaanse mensen in de Lier.

Het blijft echter een volledig levensprogramma waarin wij allen nog moeten groeien.

Want de machten die ons dwingen moeten blijvend gebroken en gebonden worden.

En zoals kenmerkend voor de Hebreeuwse tekst worden de messiaanse taken hernomen om ze kracht bij te zetten:

- een redder zijn van de arme
- een vriend voor hem die niemand heeft
- bereikbaar voor kleine mensen
- hoop gevend aan de rechtelozen ((vluchtelingen)
- hun bloed kostbaar zien
- hen vrijkopen uit het slavenhuis.

Dan zullen wij een gouden tijd beleven,
hem dag aan dag gelukkig prijzen
en bidden dat het zo blijven mag
met het beloftevolle, betoverende beeld,
een vloed van koren, golvende velden,
bomen vol vruchten, hier in ons vlakke land
een stad rijst op uit een zee van groen.

Een toekomstvisioen waaraan we **allen samen als Messias** mogen meewerken
met als belofte: **een woord van vrede**, uitgesproken van mens tot mens.

Jef Truwant

De Lier, 25 oktober 2015